

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-99/22-S

Název	Základní škola Kostomlaty nad Labem, příspěvková organizace
Sídlo	Školní 402, 289 21 Kostomlaty nad Labem
E-mail	zskostomlaty@iol.cz
IČ	71 008 357
Identifikátor	600 050 645
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Erika Drobná
Zřizovatel	obec Kostomlaty nad Labem
Místo inspekční činnosti	Školní 402, Kostomlaty nad Labem
Termín inspekční činnosti	1. 3. – 3. 3. a 7. 3. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků základního a zájmového vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Kostomlaty nad Labem, příspěvková organizace (dále „škola“) dle aktuálního zápisu do rejstříku škol a školských zařízení vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny. Jedná se o venkovskou plně organizovanou

školu, která má po jedné třídě v 1. – 9. ročníku. Aktuálně je škola bez výraznější profilace, tedy se všeobecným zaměřením na poskytování kvalitního základního vzdělávání.

Ke dni inspekce se v základní škole vzdělává 210 žáků, nejvyšší povolený počet žáků školy je naplněn přibližně z 65 %. Mezi nimi se vzdělává 34 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále ŠVP), z nichž čtyři jsou vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Dlouhodobě počet žáků školy mírně narůstá – od minulé inspekční činnosti v roce 2014 jde o cca 10% nárůst.

K pravidelné docházce ve třech odděleních školní družiny je ke dni inspekce zapsáno 75 účastníků, nejvyšší povolený počet účastníků je naplněn z 83 %. Docházka je umožněna všem zájemcům 1. až 5. ročníku, žáci vedle toho mohou navštěvovat i zájmové kroužky. Školní klub již tři roky nefunguje z důvodu nízkého zájmu o jeho činnost ze strany účastníků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) byla do funkce jmenována s účinností od 1. 9. 2018. Koncepce školy obsahuje měřitelné a reálně naplnitelné cíle ze všech podstatných oblastí její činnosti. Dochází k jejich postupné realizaci. Struktura a organizace řízení odpovídá podmínkám i velikosti školy. Ředitelka určila svou zástupkyni a vedoucí školní jídelny, které mají jasně vymezené úkoly a činnosti. Ve spojení s vedoucími metodických orgánů školy a dalšími pracovníky je tak nastavena převážně funkční řídicí hierarchie školy. Ta se pozitivně odráží spíše v zajišťování organizačně-administrativních záležitostí školy než při řízení jejího výchovně-vzdělávacího procesu. Vedení školy realizuje pouze částečně účinné hospitace. Menší účinnost kontrolní činnosti a didakticko-metodické podpory učitelů se projevuje nedostatky při organizaci a průběhu vzdělávání v základní škole.

Pozitivem školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV) je posílení zejména výuky českého jazyka, anglického jazyka a matematiky, což se kladně projevuje ve výsledcích vzdělávání žáků. Povinné školní kurikulum je vhodně doplněno dalšími aktivitami žáků – zájmovými útvary, účastí ve sportovních soutěžích apod.

Přenos informací směrem k zákonným zástupcům žáků je vhodně nastaven, spolupráce se účinně rozvíjí při pravidelných schůzkách i osobních jednáních. Vzdělávací nabídku a průběžné činnosti škola dostatečně prezentuje na webových stránkách, třídních schůzkách i nástěnkách. Škola vhodně uplatňuje sounáležitost i se svým zřizovatelem a regionem.

Vedení školy aktivně vytváří podmínky pro práci žákovského parlamentu sdružujícího zástupce 4. – 9. ročníku, jehož podněty se zabývá, dopomáhá mu k realizaci školních i mimoškolních akcí, čímž přispívá k pestrosti života školy a zároveň podporuje sociální, občanský a osobnostní rozvoj žáků.

Od poslední inspekční činnosti početně rozšířený a částečně obměněný pedagogický sbor je složen z 27 pedagogických pracovníků včetně ředitelky, její zástupkyně, jednoho externího učitele angličtiny-rodilého mluvčího a osmi asistentek pedagoga v základní škole a tří vychovatelek ve školní družině. Školní poradenské pracoviště tvoří výchovná poradkyně a školní metodička prevence, obě s absolvovaným specializačním studiem. Ve vzájemné spolupráci komunikují se školskými poradenskými zařízeními, koordinují poskytování podpůrných opatření, vyhodnocování jejich efektivity však není důsledné. Ředitelka splňuje předpoklady pro výkon své funkce. Čtyři učitelé základní školy a jedna vychovatelka školní družiny postrádají odbornou kvalifikaci, kterou si většina pedagogů doplňuje příslušným studiem. Absence požadované kvalifikace neměla negativní vliv

na úroveň poskytovaného vzdělávání. Ředitelka se aktivně snaží získat kvalifikované pedagogy.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) vychází z potřeb školy i zájmů pedagogů stanovených v jejich plánech osobního rozvoje. Je zaměřeno např. na aktuální teoretické a praktické otázky související s procesem vzdělávání a výchovy a s osobnostně sociálním rozvojem pedagogů, ale jen v omezené míře se prakticky odráží v realizované výuce.

Materiální podmínky školy, i přes chybějící školní dílny a tělocvičnu aktuálně vyřazenou z provozu z důvodu narušení statiky, umožňují naplňování realizovaných ŠVP. Nově zřízená relaxační místnost přispívá k upevňování sociálních kontaktů žáků. Škola disponuje dostatečným množstvím kvalitních pomůcek pro vzdělávání, které jsou většinou účelně využívány. Přidělené finanční prostředky škola cíleně investuje do vybavení potřebným zařízením a školními pomůckami i do DVPP.

Ředitelka vyhodnotila bezpečnostní rizika ve vnitřních směrnících, se kterými obeznámila všechny zúčastněné. Vstupy do budov jsou zajištěny proti vniknutí cizích osob. Míra úrazovosti není vysoká, v posledních třech školních letech se kromě školního roku 2020/2021 drží téměř ve stejné úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společnými pozitivními vlastnostmi výuky hospitované v základní škole bylo esteticky podnětné a motivační prostředí, příjemná a klidná atmosféra, pracovní charakter hodin a vstřícný vzájemný vztah mezi učiteli a žáky.

Organizace vzdělávání na 1. stupni byla v průběhu inspekční činnosti správně nastavena, respektovala podmínky školy. Při výuce učitelky směřovaly ke konkrétním cílům vycházejícím převážně ze ŠVP ZV. Žáci byli pro společnou práci vhodně motivováni. Většinou byla využívána efektivní frontální výuka kombinovaná s řízeným rozhovorem, účelná samostatná práce se vyskytla pouze výjimečně. Učitelky se snažily rozvíjet součinnost žáků při práci ve skupinách, ne vždy byla tato forma spolupráce zvolena účinně. Didaktická technika byla využívána ojedinelé pouze vyučujícími jako podpora názornosti a ilustrativní doplnění učiva. Nedostatečné bylo využívání různých informačních zdrojů. Učitelky žákům poskytovaly bezprostřední zpětnou vazbu k jejich výkonům. Ti byli vedeni k sebehodnocení, vzájemné vrstevnické hodnocení se však vyskytlo ojedinelé.

Jen v menší části výuky na 2. stupni byly zohledněny vhodné a účinné pedagogické zásady, jako je např. trvalost, spojení teorie s praxí, názornost, návaznost. Informační a komunikační technika z větší části sloužila k prezentaci zadávaných úkolů, případně byla využita jedním žákem k jejich řešení. Velmi málo byla uplatňována diferenciací úkolů s ohledem na rozdílné předpoklady jednotlivých žáků a málo účinná byla práce s chybou. Žáci byli většinou pouze seznámeni se správným výsledkem pracovní činnosti zopakováním řešení jedním z nich na tabuli, nebo prostou prezentací učitelem. Tato výše uvedená negativa frontální práce bez zohlednění různorodého tempa práce jednotlivých žáků vedla občas ke zbytečným prostojeům a nevyužití potenciálu nadaných žáků. I u žáků ve vyšších ročnících se projevovaly nedostatečné pracovní návyky, jako je nevhodná struktura písemného záznamu, nepřesnost, nevyužití možnosti hledat pomoc aj. Často chyběl strukturovaný závěr hodin s vyhodnocením dosažení cíle učitelem nebo žáky, utvrzením látky, hodnocením žáků v různých formách. Širší spektrum forem a metod práce zejména s ohledem na využití potenciálu nadaných žáků bylo dobře využito spíše v předmětech naukového či výchovného charakteru.

Efektivní a účinná byla spolupráce asistentek pedagoga s učiteli ve výuce na 1. i 2. stupni, jejich práce s žáky se SVP a koordinace činnosti ze strany vyučujících. Jen zřídka ve sledované výuce však byli podporováni žáci nadaní. Obsah učiva téměř nebyl diferencován, všichni žáci v ročníku plnili stejné typy úkolů. Prostor ke zlepšení je v nabízení aktivit k dalšímu pokroku, které odpovídají očekávanému vývoji žáků. Také individuální plány pro žáky se SVP je nezbytné aktualizovat v oblasti stanovení konkrétních vzdělávacích cílů pro jednotlivé vyučovací předměty.

V rámci hospitací sledujících dějepisné vzdělávání nebyly zaznamenány specifické formy či metody charakteristické pro výuku moderních dějin ČR na 2. stupni základních škol. Pro zlepšení názornosti a poutavosti dějepisného vzdělávání nejsou dostatečně využívány aktivity, jako je např. promítání filmů o československé historii 20. století, sběr či výroba dobových materiálů ke konkrétnímu období nebo tématu.

Hodiny tělesné výchovy na obou stupních byly realizovány na školním hřišti. Měly promyšlenou a pestrou strukturu, nabízené aktivity odpovídaly věku i pohybovým možnostem a dovednostem všech sportujících. Žáci v rámci zvolených činností byli dobře vedeni ke schopnosti respektovat pokyny a dodržovat nastavená pravidla účelně cílená zejména na zajištění jejich bezpečnosti.

Vzdělávání ve školní družině nabízelo pestrou a hravou činnost, vedlo účastníky ke smysluplnému využívání volného času. Jednotlivé aktivity byly časově vyvážené a vycházely z individuálních potřeb a zájmu jednotlivců. Účastníci byli v průběhu hospitovaných činností účelně motivováni a průběžně pozitivně slovně hodnoceni. Tematicky zařazené celoroční projekty mají za cíl podpořit rozvoj sociálních kompetencí a kompetencí k řešení problémů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola pravidelně využívá různé zdroje pro posuzování kvality v hlavních oblastech své činnosti včetně výsledků vzdělávání – např. hospitační činnost vedení školy, projednávání výsledků vzdělávání žáků v pedagogické radě a v metodických orgánech školy. Aktuálně nejsou ve škole realizovány vnější evaluační nástroje – k poslednímu šetření došlo ve školním roce 2018/2019 – v tomto směru nedošlo ke zlepšení od poslední inspekční činnosti v roce 2014. Vnitřní evaluační systém je založen na získávání podkladů o výsledcích vzdělávání žáků tradičními formami, jako je např. průběžná klasifikace, souhrnné a čtvrtletní práce. Škola prakticky nevyužívá další účinné hodnoticí nástroje – slovní (formativní) hodnocení, žákovská portfolia apod.

Z analýzy prospěchu v posledních dvou školních letech plyne, že na 1. stupni převažuje hodnocení stupněm prospěchu „výborný“ a „chvalitebný“, méně častý je stupeň prospěchu „dobrý“. Žáci ohrožení školním neúspěchem se na 1. stupni objevují jen výjimečně. Na 2. stupni dochází k mírnému, avšak nijak dramatickému zhoršení – za sledované období posledních dvou školních let bylo zaznamenáno jen občasné hodnocení stupněm prospěchu „dostatečný“ již v 6. ročníku, a to z českého a anglického jazyka, dále z matematiky a fyziky, ve vyšších ročnících i z chemie a dalšího cizího jazyka.

Dosahované vzdělávací výsledky žáků se SVP odpovídají očekávaným výstupům ŠVP ZV. V některých případech však poskytování podpůrných opatření, např. individuální podpora a vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů, nebylo pro tyto žáky účinné. Na 2. stupni patřila mezi žáky ohrožené školním neúspěchem více než polovina žáků se SVP. Problematicky se jeví také přechod žáků se SVP z 1. na 2. stupeň, protože u 80 % z nich došlo k výraznému zhoršení prospěchu. V 1. pololetí školního roku 2021/2022 byla

polovina žáků 6. ročníku se SVP hodnocena stupněm prospěchu „dostatečný“ ve fyzice, která pro ně byla novým předmětem.

Nastavený systém prevence rizikového chování je efektivní. Aktivity zaměřené na tuto oblast jsou realizovány průběžně v rámci výuky, formou projektů, besed, mimoškolních akcí, adaptačních i lyžařských kurzů a škol v přírodě. Výskyt rizikového chování je nízký, ojedinělým problémem je identifikace skrytého záškoláctví. Škola přijímá četná opatření, výchovná poradkyně, školní metodička prevence i další pedagogové individuálně pracují s žáky i s jejich zákonnými zástupci a následně s příslušnými institucemi. Dokladem podpory pozitivního klimatu školy je převaha udělovaných pochval za dílčí úspěchy žáků nad ojediněle ukládanými kázeňskými opatřeními.

Výsledky účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině jsou ověřovány individuálně vychovatelkami a korespondují se stanovenými cíli příslušného vzdělávacího programu. Všichni jsou systematicky podporováni v rozvoji svých zájmů a smysluplně průběžně motivováni, což je zřejmé i z výsledků realizovaných akcí. Poskytované zájmové vzdělávání je úzce provázáno s činností základní školy.

Závěry

Vývoj školy

- Změna ve vedení školy.
- Mírný nárůst počtu žáků školy a tomu odpovídající nárůst počtu i částečná obměna pedagogických pracovníků a prostorových dispozic školy.
- Víceletá nečinnost školního klubu.
- Mírné zkvalitnění materiálních podmínek školy.
- Zřízení žakovského samosprávného orgánu – školního parlamentu.
- Nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti se podařilo odstranit pouze částečně – přetrvává např. nízká míra účinnosti kontrolního a evaluačního systému školy.

Silné stránky

- Vstřícný a podporující přístup pedagogických pracovníků k žákům projevující se účinnou a efektivní spoluprací vyučujících s asistentkami pedagoga a vytvářející pozitivní prostředí pro vzdělávání žáků.
- Široké spektrum činností realizovaných ve školní družině vhodně navazujících na základní vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Málo efektivní kontrolní a evaluační systém projevující se např. zjištěnými nedostatky v organizaci a průběhu vzdělávání.
- Menší účinnost didakticko-metodického vedení pedagogických pracovníků negativně se promítající do průběhu vzdělávání – zejména nízkou mírou užívání rozmanitých forem a metod práce ve výuce a absencí pestřejší skladby hodnotících nástrojů.
- Chybějící diferenciaci a individualizaci obsahu a množství úloh zadávaných žákům vzhledem k jejich předpokladům ke vzdělávání, zejména v případě nadaných žáků.
- Nízká míra vyhodnocování účinnosti poskytované podpory žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a s tím související jejich rizikový přechod z 1. na 2. stupeň.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit kontrolní a evaluační systém školy.
- Zabezpečit poskytování účinné didakticko-metodické podpory pedagogickým pracovníkům školy.
- Zajistit a podporovat ve výuce diferenciaci a individualizaci obsahu a množství úloh zadávaných žákům vzhledem k jejich předpokladům ke vzdělávání, a to zejména v případě nadaných žáků.
- Zintenzivnit míru vyhodnocování účinnosti podpory poskytované žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a tím přispět k eliminaci jejich rizikového přechodu z 1. na 2. stupeň.
- Zjistit aktuální zájem účastníků o činnost školního klubu a v případě nadále trvajících nezájmu iniciovat u orgánu vedoucího rejstřík škol a školských zařízení jeho výmaz.
- Podpořit praktický dopad poznatků učitelů získaných v rámci dalšího vzdělávání do jejich výuky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy Kostomlaty nad Labem, příspěvkové organizace, vydaná obcí Kostomlaty nad Labem s účinností od 19. 9. 2019
2. Rozhodnutí ve věci zápisu změny v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MŠMT-28675/2018-2, s účinností od 25. 9. 2018
3. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. 9. 2018
4. Školní vzdělávací program – ŠVP ZŠ Kostomlaty nad Labem „Otevřeno pro všechny“ a Školní vzdělávací program pro školní družinu účinné ke dni inspekce
5. Školní informační systém, školní matrika, rozvrhy vyučovacích hodin tříd a učitelů, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 ke dni inspekce
6. Školní řád základní školy, vnitřní řád školní družiny účinné ke dni inspekce
7. Třídní knihy a přehledy výchovně vzdělávací práce, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 ke dni inspekce
8. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 ke dni inspekce
9. Dokumentace školního poradenského pracoviště a pedagogická diagnostika, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 ke dni inspekce
10. Výroční zprávy o činnosti školy, školní roky 2019/2020 a 2020/2021

11. Koncepce rozvoje školy na období 2020 - 2025
12. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-2367/14-S, z 12. 11. 2014
13. Personální dokumentace (doklady o odborném a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, rozvržení přímé pedagogické činnosti, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, plány osobního rozvoje pedagogických pracovníků, inzerce) ke dni inspekce
14. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 ke dni inspekce
15. Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2021
16. Informace o škole (výpis z rejstříku škol a školských zařízení, regionální sběr dat, školní informační systém Bakaláři, webové stránky školy)
17. Výsledky testování a evaluační materiály, školní roky 2019/2020 a 2020/2021
18. Doklady o přijímání ke vzdělávání, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 ke dni inspekce

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Aleš Franc, Ph.D., školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Aleš Franc, Ph.D. v. r.

Mgr. Dana Šilhánová, školní inspektorka

Mgr. Dana Šilhánová v. r.

Bc. Dana Nulíčková, kontrolní pracovnice

Bc. Dana Nulíčková v. r.

V Praze 28. 3. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Erika Drobná,
ředitelka školy

Mgr. Erika Drobná v. r.

V Kostomlatech nad Labem 5. 4. 2022